

А.І. Голубнича, студ (НАУ ім. М.С. Жуковського «ХАІ», Харків)

А.В. Артьомова, канд. техн. наук, доц (НАУ ім. М.С. Жуковського «ХАІ», Харків)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах фінансовий стан багатьох вітчизняних підприємств є нестійким. Тому проблема управління їх стійкості набула сьогодні дуже великого значення.

Фінансову стійкість можна визначити як властивість системи чинити опір негативному впливу фінансово-економічних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища в ході функціонування та розвитку за рахунок збереження задовільного фінансового стану, завдяки якому забезпечуються її структурна цілісність і можливість продовження основної діяльності. Сьогодні організації змушені функціонувати, працювати і вести свою виробничо-господарську діяльність в умовах постійного і безперервного кризи. Тому одним із способів виживання компанії в умовах загальноекономічної кризи є відстеження і управління фінансовою стійкістю.

Стабільне фінансове становище сприятливо впливає на виконання виробничих планів і забезпечення потреб виробництва необхідними ресурсами. Тому фінансова діяльність повинна бути спрямована на забезпечення планомірного надходження і витрачання грошових ресурсів, виконання розрахункової дисципліни, досягнення раціональних пропорцій власного і позикового капіталу.

Основною проблемою в системі управління фінансовою стійкістю виступає множинність підходів як до оцінки фінансової стійкості, так і до управління. Різноманітність методик породжує невизначеність показників прийнятих для розрахунку.

Основне завдання фінансового менеджменту в управлінні фінансовою стійкістю – це знаходження або визначення оптимального співвідношення між прибутковістю і ліквідністю. Основним фінансовим інструментом підвищення рентабельності власного капіталу є фінансовий леверидж. При позитивному дії фінансового важеля підвищується рентабельність власного капіталу, тому змінюючи співвідношення позикових і власних коштів, можна впливати на прибутковість капіталу. Але з іншого боку, збільшення позикових коштів буде знижувати ліквідність, фінансову стійкість підприємства. Головне, що потрібно відзначити, те, що не існує оптимального співвідношення позикових і власних коштів. Для будь-якої організації це співвідношення треба

розраховувати, беручи до уваги всі супутні фактори. Критерієм оптимальності ми пропонуємо вважати максимізацію вартості компанії. Це дозволить забезпечити високий рівень рентабельності власного капіталу при невеликому ризику. Це досягається шляхом зниження середньозваженої вартості капіталу. Також пропонується показник фінансової динаміки, що дозволяє оцінити кредитну потужність підприємства.

Підприємству необхідно регулярно проводити аналіз фінансової стійкості, щоб мати можливість оцінити і поліпшити своє фінансове становище. Доведено необхідність і можливість управління ризиками на основі використання технологій ризик-менеджменту. Для цього необхідно створення в компанії самостійної служби ризик-менеджменту. Діяльність такої служби повинна бути пов'язана з діяльністю головних виробничих і функціональних служб компанії: бухгалтерією, фінансами, маркетингом, виробництвом, інженерними, інфраструктурними та кадровими службами. Виконання цієї умови можливо, якщо служба ризик-менеджменту буде вбудована в багаторівневу управлінську, технологічну і просторову структуру компанії. Система ризик-менеджменту дозволить не тільки виявляти можливі загрози і ризики, своєчасно помічати ознаки фактичного їх настання, а також визначати, що представляють собою спостерігаються ризики, чи стануть вони ризиком-небезпекою або ризиком-шансом.

У сучасних реаліях комплексна система ризик-менеджменту повинна бути орієнтована як на запобігання та мінімізацію ймовірних втрат від негативного впливу ризиків, так і на створення і реалізацію необхідних механізмів і умов, що сприяють посиленню позитивного впливу ризиків. У свою чергу позитивність і негативність впливу ризиків на економічну стійкість підприємств залежить від характеру впливають змін формують їх факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Чим більше існуючих у зовнішньому і внутрішньому середовищі факторів ризику, які впливають позитивно, тим більше у господарюючих суб'єктів з'являється можливостей і шансів отримання надприбутків, додаткових доходів або будь-яких вигод. У сукупності позитивні і негативні фактори ризику, а також фактори ризику невизначеного характеру (вплив яких в конкретний момент часу точно не визначено, тобто може бути як негативним, так і позитивним) складають повну групу факторів ризикової події. З метою ефективного функціонування як систем ризик-менеджмента, так і підприємств в цілому, формування факторного простору, що впливає на їх економічну стійкість в умовах позитивного і негативного впливу ризиків, виступає об'єктивною необхідністю.